Ч. 93 Четвер 29 цьвітня (11 мая) 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цїлий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Справоздане тов. взаімних обезпечень „Днїстер“

за VI рік адміністрацийний (1898).

(Конець).

Врахунку зисків і страт всї рубрики приходів суть ясні і зрозумілі. В рубрицї першій взяті в прихід фонди і решта надвишки з р. 1897 відповідно до припису розпорядженя міністер. справ. внутр. з 5 марта 1896 ч. 31 В. з. д., натомість вставлені між видатками ті самі фонди після стану з кінцем 1898 року.

Не вчисляючи фондів перенесених з року попередного анї приходів фонду резервового, виносила сума приходів в VI р. адміністр. 298.457 зр. 36 кр. а то: з премії за обезпеченя 289.521 зр. 36 кр., инші приходи (процент від цїнних паперів, належитости за полїси, за таблички, зворот порторий) 8936 зр.

Титулом звороту від Товариства реасекурацийного за рік 1898 дістались мо 27.897 зр. 08 кр.; — з того ужились мо по мисли статута 1394 зр. 85 кр. до фонду емеритального, а решту 26.502 зр. 23 кр. зараховались мо не до приходів, лишень після взірця приписаного розпорядженем міністер. відтягнулись мо від видатків на заряд (в рубрицї II видатків).

З непевних претенсий відписаних в лїтах попередних, стягнулись мо в р. 1898 квоту 350 зр. 79 кр., що єсть доказом, як осторожно відписуємо на страти при укладаню білянсу; відписались мо натомість з кінцем року на страти яко непевні належитости квоту 312 зр. 57 кр.

До інвентаря докупились мо сего року предметів за 336 зр. 60 кр., з попередного року вартість інвентаря була 2319 зр. 61 кр., разом 2656 зр. 21 кр. З тої суми відписались мо сего року на страти 20% вартости, т. є. 531 зр. 24 кр., вставлено отже до білянсу вартість інвентаря з рештуючою квотою 2124 зр. 97 кр.

Кромі інвентаря всї инші позициї, як кошти орґанїзациї і заснованя, кошти друків і кошти табличок, суть цїлковито замортизовані.

Сума всїх коштів адміністрациї поданих подрібно в рубрицї II видатків, виносить без потрученя звороту з Товариства реасекур. 64.447 зр. 62 кр. (= 22·22% від загальної суми премії); з того виносили: платнї і ремунерациї персоналу 25.215 зр. 82 кр. (=8·70%); провізия аґентів 23.365 зр. (=8%); прочі кошти адмін. 18.866 зр. 80 кр. (=5½%), між тим самі порторий і дирекциї 5224 зр. 12 кр., кошти друку 2215 зр. 62 кр., оплати державні 1953 зр. 79 кр.

Фонд резервовий виносив з кінцем попередного року 73.874 зр. 47 кр. в р. 1898, прибуло:

з надвишки попередного року 2.115 зр. 82 кр.,
відсотки власні . . . . . 3.290 зр. 55 кр.,
додатки від членів . . . . 17.222 зр. 20 кр.,
дроби з відшкодовань . . . 237 зр. 71 кр.,
прочі датки. . . . . . . 34 зр. 30 кр.;
Стан з кінцем VI-го року фонду резервового 96.775 зр. 5 кр.

Резерва премії з попередного року в сумі 52.269 зр. 40 кр., в р. 1898 збільшила ся о 11.993 зр. 72 кр., виносила з кінцем року 1898 64.263 зр. 12 кр. т. є. 40% від суми чистої премії остаючої на власний рахунок.

З фонду основного сплачено в протягу року 50 листів вильосованих на VI (попередних) загальних зборах, в наслїд того стан єго з кінцем року виносить 45.000 зр.

Фонд емеритальний виносить з кінцем року 4.040 зр. 24 кр., і повстав з слїдуючих вплат:

від урядників оплати виносили 877 зр 86 кр.; від Товариства: додаток від платнї провізия 3.005 зр. 11 кр.; датки ріжні і процент власний 157 зр. 27 кр.

На книжочцї фонду емеритального було з кінцем року ульокованих тілько 2.645 зр. 39 кр., бо ожидаючи до послїдної хвилї на затверджене статута умістились мо квоту припадаючу з звороту Тов. реасек. 1.394 зр. 85 кр. доперва в сїчни 1899 р.

Цїнних паперів було з кінцем 1897 року 122.537 зр. ном. варт.; докуплено в р. 1898 на 47.800 зр.; зреалїзовано в протягу року в наслїд вильосованя 2.600 зр.; прибуло отже на 45.200 зр. ном. варт.; зіставало з кінцем 1898 року 184 штук на 167.737 зр. ном. варт. або після вартости курсу 164.229 зр. 75 кр.

Вкладки в банках виносили 15.505 зр. 97 кр. (менше о 2.654 зр. 19 кр. як в роцї попереднім).

Залеглости у аґентів виносили 47.348 зр. 14 кр. (у 679 аґентів). Стяганю премій присьвячує Дирекция особливу увагу і взагалї вйливають належитости від агентів правильно; в протягу року минувшого заплатили аґенти готівкою 290.415 зр. 47 кр. т. є. 82% цїлої суми, котра повіставала до стягненя за премії, належитости побічні і давнїйші залеглости.

Надвижка чиста з року оборотового виносить 9.274 зр. 29 кр., додавши до того реш-

---

2)

В БОРІ.

(З польского — Адольфа Диґасиньского.)

(Дальше).

III.

Загадочний вистріл і заповідь війни.

Було то в маю, весна наповняла воздух бальсамічними пахощами розвиваючих ся дерев. Сонце ще не зійшло, лише багряна краска зорі широко залила небо; під облоками жайворонки сердечними голосами виспівували свої побожні пісни; в лїсі роздавали ся в гущавинах співи косів, як людский свист. Трясе ся бір чародійним гомоном, а красота такого ранка не дасть ся пером описати. Хтож сумнївав би, що та музика, ті голоси щастя можуть лучити ся хиба лиш з чувствами любви? Лише сильні чувства можуть вирвати з глубини живих єств гимни веселости, туги і одушевленя. Он-там в гущавинї, на сухій галузцї, з опущеними крилами, з трохи піднесеним в гору хвостом, немов з одушевленими очима, присїв жовтодзюбий кос; сьвітить ся єго чорне піре, а тужний свист летить далеко в ліс. Захоплена денним сьвітлом, поважна, запишена від ніг до голови, зараз при чорнім дуплї засїдає знов сова; сьвітло разить еї, приголомшує, то видко тому дивить ся якось торжественно, часами кивне головою, моргне оком, часами осторожно посуне ся на галузцї, шукаючи більшої тїни. А в горішних конарах, під покривою мягких вінцїв, що сиплять ся густо зпід відродженої на весну кедрини, затріпотала крилами пара обудивших ся зі сну горличок; перелїтають з галузки на галузку, їх пера мигають між зеленню, а они накликують на себе. І всюди чути тужні відголоси накликів. Не дивниця, бо нічні пригоди бувають тут так страшні, що вчера ще щасливі суджені або новоженцї, мусять на другий день досьвіта гірко плакати над розлукою. А й в день не кождому прихиляє небо щастя.

Але який то дивний голос залунав? Яка незвичайна кантата лїса? Немов свист роздав ся по борі. Може то божок лїсів зустрічає так всхід молодого сонця? Цит!.... Щось немов дудпить, чути: „Ччч-йо!“ І зараз потім: „Рррту-руу-урр!.... Ррру-туу-туу-урр!“ То тетерев, пречудна птиця, виграє і відправляє свої любовні танцї! Тетерев, величава окраса лїсів. Чорний, на шиї і голові ясніє, над очима носить багряні брови, в крила має вправлену білу перепаску, а єго розпятий хвіст обведений в самій середині снїжно-білим рубцем. Припав до землї, отулив еї крилами, розпростер хвіст, витягнув шию, прижмурює неспокійно блискучі очи, кругить ся і звиває ся та приспівує собі пісня напів любовну, напів воєнну.

Нараз несподївано паде підступний вистріл, тетерев підскочив, здоймив ся трохи на крилах і упав на землю, по котрій лише що танцював; тепер стріпнув крилом, дрогнув шию, гребнув кілька разів ногами. Розлита кров птицї закрасила молоду, зелену траву.

З глубини корчів висунув ся пес на коротких ногах, ішов з виставленим наперед носом, вітрив; вскорі дійшов до трупа тетерева, понюхав єго, як лупій байдужий на смерть, відтак вхопив сильно зубами і потягнув в корчі.

На коротку хвилю залягла цїлу околицю тишина: злетїли затревожені горлицї, замовк свист косів, перестали голоси любови і туги, сова сховала ся до дупла.

Але жалоба смерти мусить бути коротка там, де смерть безнастанно гостить. Атже живі мусять жити, а як тут жити без любви. Отже знов загреміли радістні пісні і при них великаньске око сонця з огненим жаром в зїницї поглянуло на землю.

Вскорі потім в Орловій Волї роздали ся знов людскі накликуваня:

— Гоп, гоп! — лунав голос, дивно храпливий і дикий.

Дорогою бігла якась женщина, кликала, вимахувала руками, водила блудними очима. Вийшла на стежку, запустила ся в гущавину, в глубокий бір; тут наслухувала виразно, і від часу до часу кликала:

— Гоп, гоп!

ту надвижки з р. 1897 5.013 зр. 26 кр. — разом 14.287 зр. 55 кр.

З річної надвишки в квоті 9.274 зр. 29 кр. припадає по мисли статута: 20% до фонду резервового 1.854 зр. 86 кр., 20% на опроцентоване листів уділ. фонду основного 2.318 зр. 50 кр., а для заокругленя по 5% від 45.000 зр. фонду основного 2.250 зр. — разом 4.104 зр. 86 кр., остає до розділу з надвишки оборотової квота 10.182 зр. 69 кр. з чого вносимо призначити: на ремунерацию 3-х членів комісиї ревіз. 150 зр., на ремунерацию 2 х членів дирекциї і 2-х заступн. директорів 1000 зр., на вильосоване 90 листів уділових фонду основного 9.000 зр., решту до фонду на ріжницю курсів 32 зр. 69 кр.

Новинки.

Львів дня 10-го мая 1899.

— З нотарияльних кругів. II. Міністер судівництва переніс потаря Бронислава Партовского зі Скольного до Коломиї.

В львівскім університеті будуть в лїтнім півроці читати ся отсї виклади в рускій мові: На богословскім видїлї: о. др. Вартошевский: 1) Педаґоґія 2 год. тиждневo, 2) Пастирске богословіє 7 год. тижд., 3) Про головні услівя успішного душпастирства 2 год. тижд. — о. Іван Редкевич: Катехитика і методика 5 год. тижд. — На правничім видїлї: др. Петро Стебельский: 1) Австрийске поступоване карнє 5 год. тижд., 2) Криміналістичний семинар 2 год. тижд. — Др. Станислав Днїстряньский і др. Іван Добряньский заповідять пізнїйше свої виклади. — На фільософічнім видїлї: проф. Михайло Грушевский; 1) Істория східної Европи в XIII—XIV в. 4 год. тижд., 2) Історичні вправи 1 год. тижди. — Др. Олександер Колесса: 1) Істория української лїтератури XIX в. (від Котляревского до 30-их років) 2 год. тижди., 2) Вибрані питаня з історії старорускої лїтератури 1 год. тижд., 3) Історична морфольоґія рускої мови 2 год. тижд., 4) Семинар для рускої фільольоґії (читане вибраних творів давнїйшої і нової рускої лїтератури, оцїнка наукових розправ) 2 год. тижд.

— Курс писарів громадских при Видїлї краєвім розпічне ся у Львові дня 16 н. ст. с. м. і потреває чотири місяці. Управу курсу поручив Видїл краєвий віцесекретареви Видїлу краєвого п. Брониславу Шnormови, а на учителїв покликав пп. управителя Шворма, Леопольда Бронґлевича, Феликса Слотвиньского, Николая Лятошиньского, Виктора Кробіцкого і секретаря союза пожарних сторожий Антонїя Щербовского. — Оногди Видїл краєвий на своїм засїданю розглянув подана кандидатів на сей курс. Подань увійшло чотириста і кількадесять. З тих Видїл приняв 54 кандидатів; деякі з них дістали стипендиї з фонду краєвого і з фондів повітових. Між иншими приняті кандидати: Іван Стельмах з Поручина пов. бережаньского, Йосиф Долинецкий з Пониковиці малої пов. брідского, Іван Капорій з Курян пов. бережаньского, Яків Чая з Короця пов. бучацкого, Антін Ружицкий з Вигнанки пов. чортківского, Іван Ярич з Ролева пов. дрогобицкого, Петро Малацак з Лїтинї пов. дрогобицкого, Чеслав Табіньский з Мощаниці пов. горлицкого, Адам Лавринів з Угерців пов. городецкого, Іван Ярошевский з Городенки, Іван Загаєвич з Тучап пов. яворівского, Макар Гаталяк з Ляшок пов. яворівского, Франц Фуртек з Гориць пов. ясельского, Петро Михайлів з Купча пов. каменецкого, Григорий Гаскавий з Желехова великого пов. каменецкого, Мирон Паробочий з Яблонівки пов. каменецкого, Григорий Зелїнский з Ракобут пов. каменецкого, Йосиф Терлецкий з Гвіздця старого пов. коломийского, Іван Чехницкий з Брухович коло Львова, Лев Самбірский з Товщева пов. львівского, Павло Трус з Дмитрович пов. мостиского, Сава Феран з Шляхтової пов. новоторгского, Мариян Жабский з Соколова пов. підгаєцкого, Михайло Бутрий з Селиск пов. перемиского, Михайло Лялька з Рогатина, Андрух Яцик з Підзвіринця пов. руденьского, Михайло Піхо з Воютич пов. самбірского, Іван Жилка з Бажанівки пов. сяніцкого, Петро Ціхановский з Гойкової пов. новосандецкого, Микола Тимяк з Будилова пов. снятиньского, Іван Самбірский з Заболотова пов. снятиньского, Микола Іванїйчук з Карлова пов. снятиньского, Едмунд Гамиль з Крилоса пов. станиславівского, Теодор Козак з Гірного пов. стрийского, Кароль Прокопович з Буднева пов. тернопільского, Лука Богац з Іспиовець пов. тернопільского, Іван Білик з Скоморошa пов. теребовельского, Михайло Матлак з Турки, Онуфрій Шевчук з Яцовець пов. збаражского, Олекса Булка з Скваряви пов. золочівского, Іван Ґубнер з Оліева пов. золочівского і Яків Шонткевич з Павлосева пов. ярославского. — З причини, що на курс писарів зголосило ся таке значне число кандидатів, другий курс отворить ся імовірно з кінцем осени с. р.

— Самоубийство. Ів. Недзвецкий, зелїзничий слюсар зі Львова, 31-лїтний, жонатий, отець 2 дїтий, прийшов оногди перед полуднем до готелю „Під Брідскою зелїзницею“ і зажадав комнати та велїв обудити ся в полудне. Коли відтак кельнер прийшов его будити, застав замкнені двері, а коли їх отворено, найдено Недзвецкого повішеного на гаку від лямпи. Причина самоубийства доси не звістна.

— Нещасті пригоди. Василя Дильного з Куликова, господарского сина, ударила галуза падаючого дерева в голову і убила на місци. — В Золочеві погиб страшною смертию зелїзничий робітник Вітик. При пересуваню возів упав він під колеса вагона, котрі відтяли ему одну ногу і долоню правої руки, а крім того видерли тїло другої ноги. Зараз по тім нещастю зелїзничий лїкар подав покалїченому першу поміч і велїв его перенести до шпиталю, де він за кілька годин помер. Вітик полишив жінку і двоє дїтий.

— Напад. З Городка пишуть: На повертаючих з відпусту селян черляньских Петра Фуркала і Грицька Каличака напали на передмістю городецкі селяни під проводом Івана Телюка. Напастники уоружені колами так страшно обох побили, що перший з них погиб на місци а Грицько Каличак лежить на смертній постели. Жандармерия арештувала виновників.

— З Сокальского виемігрувало до Бразилії 40 родин; землю їх набули сусїди-селяни, затягнувши на ту цїль позичку в сокальскій касі ощадности.

— Веселий похорон В місцевости White-Oak в провінциї Індияна (в північній Америці) помер недавно богач Вілям Hayes, знаний із своїх дивацтв. В завіщаню розпорядив, під грозьбою відмови наслїдства своему синови, щоби похоронний обряд відбув ся після всїх жадань полишених ним в завіщаню. Похорон, против принятого звичаю, мав відбути ся весело— „без плачу і жалю“; казав похоронити себе не на кладовищи, але в парку, де всї дерева мали бути прикрашені різнобарвними лентами і лямпіонами; дальше поручив, щоби в парку грала оркестра і щоби син видав величавий бенькет для прибувших на похорони осіб. Небіщик уложив навіть наперед „menu“ бенькету і призначив відповідне число волів, телят, поросят і дробу на уряджене бенькету, а заразом дуже просив, щоби похоронні гості гуляли в парку аж до рана. Син пошанував послїдну батьківску волю, а 2.000 осіб взяло участь в тім оригінальнім обрядї похороннім.

— Помер Володимир Барвіньский, концепіст ц. к. Намістництва, син посла Александра Барвіньского, по тяжкій грудній недузї, дня 9 с. м. в 28-ім році житя. Похорон відбуде ся в четвер, дня 11 с. м. з ул. Собіщина ч. 5 о 3-тій годині з полудня.

Вкінци вийшла на малу полянку, на луг, що блищав від ранної роси. Знати було на нїм слїди сьвіжо пролитої крови птаха. На той вид женщина задержала ся, її очи остовпіли, вдивляючи ся з дивною увагою в ту кров.

— Війна! — зверещала дико, а відгомін повторив її слова.

Она прислухувала ся відгомонови.

— Тут була війна, війна! — кричала, водячи довкола наполоханим поглядом.

Але її лице тратило поволи черти дикости і страху, її очи зайшли сльозами, жінка почала стогнати і плакати.

— Убили его, убили! — нарікала, заливаючись сльозами і заломлюючи огорілі від сонця, майже чорні руки.

Вкінци зірвала ся, скочила в ліс і женучи ся наперед кликала:

— Стасю! Гоп, гоп! Стасю!

IV.

Тиня, Марко Зазуля і Собко Ґузик.

Властителем Орлової Волї був Корнилій Маврикий Стройомирский, старець вже дуже преклонних лїт, пан богатий, не лише землею але й капіталами. Ощадний, запопадливий шляхтич, збив значний маєток, що з дня на день ріс безнастанно. Будучою властителькою цїлого того майна мала бути дочка пана Корнилія, Леонтина, одиначка, знана загально під іменем Тинї. Дївчина виховала ся майже без матери, що ще тодї вмерла, коли Тина не вийшла з немовлячих лїт.

Треба би було далеко шукати, аби найти женщину подібну до панни Леонтини. Була хороша, здорова і дуже добре збудована, а у своїх привичках і з вдачи панна Стройомирска найшла би суперника радше серед мужеского пола, як між женщинами. В своїх постановах була незвичайно рішуча і тверда, трясла цїлим домом і робила всьо, що хотїла. Отець показував тілько слабости супротив одиначки, що нїколи не противив ся і найменшим її примхам.

Як дуже богата панна учила ся всього, що належить до великосьвітного виховання. Свого часу була в Орловій Воли і Француска з Парижа і родовита Анґлїйка і знаменитий учитель музики і з шляхотского роду Полька яко дама до товариства. В сїмнайцятім роцї житя дївчина була вже цїлком розвинена, мала високий ріст і хорошу стать.

В тім часї порішила покінчити з наукою і покінчила. Замкнула фортепян і перестала вправляти ся в грі, а всї книжки і зшитки, записані на ріжних европейских язиках, велїла сховати в великій шафі. Натомість появив ся тепер в дворі одяг амазонки, тростинка, сїдло і узда. Пару верхових коний: Аталянту і оґєра Пироля майже безнастанно і по черзї проводив паробок по подвірю, а панна Леонтина з правдивим лицарским завзятєм уганяла верхом по полях, лїсах, ярах. Великий кудлатий хорт Ясмин був єї нерозлучним товаришем в тих виправах. Прочий час панни Стройомирскої забирали такі річи як: стрілянє до цїли з рушниці або пістолетів, плавала човном по рицї або озері, польоване і т. ин. Ті вправи розвивали зручність панни Леонтини і додавали її сили. В Орловій Воли бувало мало гостий, бо Леонтина, хоч дуже вічлива, не любила товариства женщин і булаби повівала в сальонї серед найдобірнїйшого товариства.

Її темно-синї очи були повні житя і найлїпше сьвідчили, що їх властителька не може знести нїякого примусу. Дві грубі коси русявого волося спадали на плечі і сягали понизше стану. На лици цвив румянець, правдивий цьвіт щастя та здоровля, о чім дуже певно сьвідчив веселий, свобідний і майже дитинячий усьміх. Додаймо малі, малинові уста, крізь котрі можна було побачити два ряди снїжно-білих зубів, а будемо мати образ Леонтини Стройомирскої.

Дївчина була також по части вихованицею лїса, віддихала воздухом бору, брала участь в его житю. Слухала казок о Костуху, оповідань о надзвичайнім дику, котрого звали Австрийцем, о шайці злодїїв, що мали тут свій осідок, о пачкарях і т. д.

Ходячою лїтописию лїса був Марко Зазуля, лїсний сторож і надворний стрілець Стройомирского. Був то завзятий мисливий і любимець Леонтини. Доси не відомо, чи і він коли небудь в житю стріляв Костуха, хоч описував лїсного злодїя з надзвичайною точностию. На певно можемо лиш тілько сказати, що Зазуля нераз попадав на слїд якогось загадочного мисливця, а що старий умів з слїдів оповідати дїйстні нічні пригоди серен, диків, вовків, заяців то міг примінити свої здогади і до чоловіка.

Однако тут призадумувавсь він над ріжними незвичайними річами. Слїди Костуха були

Телеґрами.

Прага 10 мая. Староческий „Hlas Noroda“ говорячи про ситуацию, каже, що нема потреби анї побоювати ся кризи кабінетової, анї кризи в парляментарній правици, бо опір молодоческих послів буде усунений в екзекутивнім комітетї правицї.

Прага 10 мая. На зборах виборцїв в Голешовицях заявив пос. Герольд, що одиноким средством для санациї держави була би ревізия конституциї в дусї федералїстичнім. Пос. Кафтан заявив, що правительство виготовило вже закон язиковий, але обіцяло представити его перед оголошенем всїм ческим послам.

Віденъ 10 мая. Внаслїдок хмаролому прибула вода у Віденцї і забрала кілька мостів а в Ляінц позаливала пивницї в домах. З людий нїхто не згинув.

Будапешт 10 мая. Вчера відбула ся тут конференция австрийских мінїстрів з угорскими в справі угоди. З австрийскої сторони брали участь мінїстри ґр. Тун, др. Кайцль і бар. Діпавлї, а вечером приїхав ще ґр. Ґолуховский.

Петербург 10 мая. Роботи при будові зелїзницї з Порт Артура до Талїенван поступають борзо наперед, поваяк з порученя властий войскових лїния та має бути вибудована до 1 падолиста с. р.

Переписка зі всїми і для всїх.

Г. Ш. в М.: Хто принятий, на курс писарів громадских, знайдете в нинїшних новинках. — **Ів. Каз. в Піддн.:** 1) Катар очий єсть то запалене тої тонесенької шкірочки, котра вкриває повіки і тото біле що видимо в оцї (твердиця або т. зв. „білок ока“), а котру називаємо спійницею (conjunctiva). Того запаленя можна дістати від пороху, диму, від заясного сьвітла сонця, від роботи і писаня при лямпі, при чім очи — іменно коли лямпа близько очий — значно розгрівають ся і висихають, від роботи при огни, від перестуди, коли н. пр. з теплої комнати вийде ся нагло на студінь і т. д. Катар очий пізнати по тім, що очи печуть, закисають, слезять, в кутиках особливо в тих, що коло носа, збирає ся біла або біложовтава материя, очи висихають і чоловік майже не може рушати повіками, дізнає такого болю, як би хто насипав піску в очи; часами робить ся нїби ґаляретувата маса з материї, котра вкриває око мов би тоненькою плївкою і чоловік видить все як би крізь мраку. Катар очий може иноді бути упертий (хронїчний), котрий може тягнути ся навіть цїлими роками. Коли в кождій хоробі, то тим більше в хоробі очий найлїпше зараз зарадити ся лїкаря, бо слухаючи рад людий, не маючих иноді понятя хоч би о найперших засадах гіґієни, можна легко загнати ся в ще гіршу хоробу і так зовсїм збавити ся очий. Хто має очний катар, мусить передовсїм уникати всего того, що шкодить очам, отже диму (не курити), пороху, сьвітла (вечером при лямпі не читати і не писати); з рана по спаню треба мити ся лїтною переввареною водою або загрітою дощівкою. Очи запускає ся т. зв. жовтою водою, котру купує ся в аптицї а до запусканя треба ще купити в аптицї т. зв. закрапляч — склянну рурочку з вузонькім кінчиком і ґумовою дуткою. Ґумову дутку стискає ся двома пальцями і рурочку другим, тонким кінчиком вкладає ся у фляшинку з водою до очий і в тій хвили попускає ся ґумову дутку а та розширяючись всисає воду в рурочку. Тогди рурочку прикладає ся перед зеркалом до кутика в оцї і потискає ся на дутку так, щоби вода з рурки капнула до ока. Лїкар впрочім покаже як то треба робити. Коли катар упертий, то треба иноді уживати ще сильнїйших средств навіть ляпісу. Очевидно, що лиш лїкар може сказати, якого средства треба ужити і він лиш може его ординувати, взглядно сам очи недужому запускати. — 2) Польский вислів most łyżwowy значить — міст на чайках (великі човни) по нїмецки Schiffbrücke. — **Гром. баб. у Львові:** Так вже раз відносили ся, а ми не дали відповіди длятого, що сподївали, що Ви глядаючи в „Переписцї зі всїми і для всїх“ відповіди для себе прочитаєте иншу відповідь, котра й для Вас була по части призначена. Коли-ж Ви не прочитали тої відповіди, чи може не зрозуміли еї і не взяли і до себе, то скажемо яснїйше: Ми даємо охотно відповіди, але бодай хоч трошки поважнїйші і важнїйші як от то ваше: чи за старі марки можна фортепян купити? Хиба-ж Ви чоловік так слабого понятя, що вже ніяк не можете самі собі на то відповісти? Ми того не припускаємо і длятого взяли Ваше питане за рід жарту чи забавки на котру нам шкода часу, труду і місця. Подібно має ся річ і з другим питанем, котре ще й стилїзоване так, як би мало оскорбляти цїлу верству суспільности, бо також якось не хоче ся нам вірити, щоби Ви не знали ріжницї межи звичайним крадуном а т. зв. дефравдантом або спроневірником. Впрочім може бути, що дійстно не знаєте і длятого даємо Вам тут поясненє: Прості люди не роблять під сим взглядом ріжницї, бо їх понятя за вузкі, і они беруть на увагу лиш само зле дїло, без взгляду на спосіб, в який хтось того злого дїла допускає ся. Закон однакож мусить робити ріжницю межи злодієм „крадуном“ а „дефравдантом“. Крадуном називаємо того, хто потайком иноді з дуже докладно наперед уложеним пляном і при помочи всїляких знарядів присвоює собі на шкоду другого чужу річ, котра не єсть в его посїданю і котрої перед тим не видів, не мав в своїх руках, котрої може лиш здогадував ся, сподївав ся, з тим виразним наміром, щоби еї вповнї ужити для себе. Дефравдантом же, спроневірником, називає ся той, хто уживає чужу річ, віддану ему в заряд або на схованок на свою власну користь, хочби без того наміру, щоби тим комусь зробити якусь шкоду, але знаючи що з того може бути шкода і що він не повинен так робити, хоч би дійстно з того не було ніякої шкоди. Касиєр на примір має під своїм зарядом чужі гроші. Яко приватний чоловік він винен комусь, скажім на вексель 1000 зр. Віритель, не могучи застати его дома, іде до каси і жадає гроший. Касиєр їх не має, знає дуже добре, що жінка по полудни приїде і привезе потрібні гроші. Він тимчасом на то конто робить собі вигоду і бере чужі гроші з повіреної ему каси і платить свому вірителеви. Ось видите: той касиєр став ся вже дефравдантом! Ледви що его віритель вийшов з грішми, як впадає до каси сконтруюча комісия, робить сконтро, знаходить в касї брак гроший, і каже, що касиєр став ся дефравдантом. А преці касиєром може бути так само пан як і хлоп. — **Ю. Ю. з З. поч. П.:** Чим би вивабити пляму з солодкої гербати (значить ся, з цукром) на зеленій ясній материї — не знаємо. Може хто з наших читателів знає і буде ласкав дати відповідь, а ми еї оголосимо. — Дальші відповіди пізнїйше).

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

немов нелюдскі, показували деколи лиш пів стопи, а до того дорога їх ішла ще крутїйше як заячих слїдів. Зазуля присягав ся публично, що як коли стрітить загадочного злодія, то не надумуючись стрілить ему в голову. „Бо такий шкідник — говорив старий — гірший як вовк, лис і яструб разом“.

Однако в тій бесїдї була лиш самохвальба, бо в дійстности бояв ся він Костуха незвичайно, а кілько разів оповідав о нїм, або відгрожував ся ему, то робив то все досить тихо і при тім оглядав ся на всї сторони. Хто-ж там міг знати, чи в день або в ночи той тайний ворог не сидить де зачаєний, чи з корча або де з гущавини не прицїлюєсь до своєї жертви? Стрілить, убє, не потребує навіть закопувати трупа або кидати в багно, бо похорону довершать вовки, лиси і крукп. Тому Зазуля рідко коли сам пускав ся в ночи до лїса; часто хочби й почув вистріл, хоч би був певний, що то гремить рушниця лїсного-злодія, не надто кваше ся і мимо цїлого завзятя, пускав шкідника. Аж кілька годин пізнїйше або й на другий день, добирав собі нераз другого стрільця до помочи, оглядав пролиту кров та пересьвідчував ся з ріжних знаків, який род зьвірини упав жертвою.

Впрочім нїхто лїпше не розумів як Марко Зазуля, що такого грача як Костух дуже тяжко вислїдити, коли він забе ся в лїси. З ним і облава не богато би помогла. Бо шкідник очевидячки мав дуже добрий нюх і слух, а до того так розумів цїле положенє, так добре знав, де в якій хвили можуть бути люди, а де зьвірята, що здаеть ся лиш з одними злодіями мав кілька разів несподївану стрічу в ночи.

Ватажком злодійскої шайки, що укривала ся в борі був Собко Ґузик, чоловік, котрого вже нїяк не можна було уважати загадочним. Той небезпечний розбійник попадав ся кілька разів в руки справедливости, але нїякі ланцухи не вспіли его скувати так кріпко, аби він не умів з них визволити ся. Був він страшною язвою околицї на кілька миль довкруги. Кожда ніч була для него доброю нагодою до розбиваня замків, рабованя, а в потребі то й до убийства. Дивна річ, Ґузик ходив нераз до поблизьких коршем, до місточка на ярмарки, кумив ся з ріжними селянами і від него не утїкали люди, а загадочною мракою казки одїтого Костуха уважали мало що не чортом. Сам Ґузик мав десь комусь оповідати, що з причини Костуха нїколи не може добре сховати крадених річий, що Костух вже нераз знищив его злодійскі пляни і причинив ся в загадочний спосіб до викритя ріжних крадежий. Отже начальник розбійників присяг також месть Костухови, обіцюючи повісити его при стрічи на „перший лїпший галузи“. Така обітниця була значно поважнїйша як погрози Зазулї, бо месть, що еї заповідають злі люди, має все, о много більші вигляди на удачу; до того Ґузик попри безличну зухвалість мав ще й силу великана.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Крехозецкий.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).